

**P R A C E
WOJEWÓDZKIEJ
K O M I S J I
URBANISTYCZNO
-ARCHITEKTONICZNEJ**

2003-2006

**PODSUMOWANIE PRAC WOJEWÓDZKIEJ KOMISJI
URBANISTYCZNO-ARCHITEKTONICZNEJ
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
II KADENCJI**

Katowice, październik 2006

SPIS TREŚCI

I. ORGANIZACJA I FUNKCJONOWANIE KOMISJI.....	5
II. PRACE KOMISJI W II KADENCJI 2003-2006.....	14
Kalendarz posiedzeń Komisji	14
Sprawozdanie z prac Komisji.....	17
PRACE NAD PLANEM ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO.....	19
OKRESOWA OCENA PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO.....	26
BUDOWA NOWEGO MUZEUM ŚLĄSKIEGO.....	28
PROGRAM MODERNIZACJI WOJEWÓDZKIEGO PARKU KULTURY I WYPOCZYNKU.....	29
KONKURS NAJLEPSZA PRZESTRZEŃ PUBLICZNA WOJEWÓDZTWA.....	30

I. ORGANIZACJA I FUNKCJONOWANIE KOMISJI

Wojewódzka Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna II kadencji została powołana na mocy art.5 ust.4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym Uchwałą nr 171/22/II/2003 z marca 2003r. Zarządu Województwa Śląskiego, jako organ doradczy Zarządu Województwa Śląskiego w sprawach zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z ustawą ustalono także Regulamin Komisji, stanowiący załącznik do uchwały.

W grudniu 2003 r., w związku ze zmianą ustawy ponownie powołano WKUA na mocy art. 8 ust.3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Zarządzeniem nr 84/2003 Marszałka Województwa Śląskiego. Jednocześnie rozszerzono skład Komisji o przedstawiciela katowickiego oddziału Stowarzyszenia Architektów Polskich.

Tak więc, zgodnie z Zarządzeniem, Komisja II kadencji, składa się z jedenastu osób reprezentujących: Stowarzyszenie Architektów Polskich, Towarzystwo Urbanistów Polskich, Izbę Architektów, Izbę Urbanistów, środowisko akademickie, Wojewodę Śląskiego i cztery obszary polityki rozwoju województwa.

Upływająca kadencja Komisji przebiegała w okresie kształtowania polityki przestrzennej województwa i zapisywania jej w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego. Komisja brała czynny udział w tworzeniu tego dokumentu opiniując jego poszczególne etapy, a w końcu rekomendując jego uchwalenie Sejmikowi Województwa Śląskiego.

Opinie formułowane na posiedzeniach Komisji dotyczyły jednak nie tylko zagadnień Planu. Pozwalały one krystalizować poglądy na podstawowe problemy gospodarki przestrzennej województwa, w tym na kwestię terenów poprzemysłowych, budowy Nowego Muzeum Śląskiego, czy modernizacji Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie.

Uchwała Nr. 171/221/2003
Zarządu Województwa Śląskiego
z dnia 25.02. 2003 roku

w sprawie
powołania Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej Województwa Śląskiego.

Na podstawie:
art. 41 ust.1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie województwa
(tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1590 z późn. zm) w związku
z art.5 ust.4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym
(tekst jednolity Dz. U. nr 15 z 1999r. poz. 139 z późn. zm)

Zarząd Województwa Śląskiego
u c h w a ł a

§1

Powołać Wojewódzką Komisję Urbanistyczno-Architektoniczną Województwa Śląskiego
jako organ doradczy Zarządu Województwa Śląskiego w sprawach zagospodarowania
przestrzennego, w składzie:

Przewodniczący: Jurkowski Ryszard
Wiceprzewodniczący: Taczewski Tomasz
Członkowie: Adamczyk Andrzej
Chmielewski Wiesław
Gasidło Krzysztof
Gawlas Stanisław
Grzelak Elżbieta
Kaczkowski Maciej
Kamiński Zbigniew
Konopka Zygmunt

§2

Dla Komisji, o której mowa w §1 ustala się regulamin stanowiący załącznik do uchwały.

§3

Traci moc uchwała Nr 800/158/2000 z dnia 4.07.2000 r. w sprawie powołania Wojewódzkiej
Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej w Katowicach oraz uchwała Nr 1868/296/2001 z
dnia 29.11.2001 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 800/158/2000 Zarządu Województwa
Śląskiego z dnia 4 lipca 2000 roku.

§4

Wykonanie uchwały powierzyć Marszałkowi Województwa Śląskiego.

§5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

1. Michał Czarski - Marszałek
2. Jan Grela – Wicemarszałek
3. Sergiusz Karpiński – Wicemarszałek
4. Marian Jarosz - Członek Zarządu
5. Wiesław Maras - Członek Zarządu

.....

RADCA PRAWNY
 KT-1789
Beata Samborska-Duży

20.12. 1327/15/2003

**Uchwała Nr.....¹⁸¹⁵/1327/15/2003
Zarządu Województwa Śląskiego
z dnia 20.12.2003 roku
w sprawie**

uchylenia uchwały nr 171/22/II/2003 z dnia 25.02.2003 r. w sprawie powołania
Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej Województwa Śląskiego,

Na podstawie:

art.41 ust.1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie województwa
(Dz.U. Nr 142, poz. 1590 z późniejszymi zmianami)

**Zarząd Województwa Śląskiego
u c h w a l a**

§1

Uchylić uchwałę nr 171/22/II/2003 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 25.02.2003 r.
w sprawie powołania Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej
Województwa Śląskiego,

§2

Wykonanie uchwały powierzyć Marszałkowi Województwa Śląskiego.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

1. Michał Czarski - Marszałek
 2. Jan Grela – Wicemarszałek
 3. Sergiusz Karpiński – Wicemarszałek
 4. Marian Jarosz - Członek Zarządu
- Wiesław Maras - Członek Zarządu

.....
.....
.....
.....
.....

RADCA PRAWNY
mgr Marek Jeleń

Zarządzenie nr 89 /2003
Marszałka Województwa Śląskiego
z dnia 25.12.2003 roku
w sprawie

powołania Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej Województwa Śląskiego,

na podstawie:

- art.41 ust.1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie województwa (Dz.U. Nr 142, poz. 1590 z późniejszymi zmianami),
- art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U., Nr 80 ,poz.717)

zarządzam:

§1

Powołać Wojewódzką Komisję Urbanistyczno-Architektoniczną Województwa Śląskiego jako organ doradczy w sprawach zagospodarowania przestrzennego, w składzie:

Przewodniczący:	Jurkowski Ryszard
Wiceprzewodniczący:	Taczewski Tomasz
Członkowie:	Adamczyk Andrzej
	Chmielewski Wiesław
	Gasidło Krzysztof
	Gawlas Stanisław
	Grzelak Elżbieta
	Kaczkowski Maciej
	Kamiński Zbigniew
	Konopka Zygmunt
	Studniarek Tomasz

§2

Dla Komisji, o której mowa w §1 ustalić regulamin stanowiący załącznik do zarządzenia.

§3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Michał Czarski

RADCA PRAWNY

mgr Jeleni

II. PRACE KOMISJI W II KADENCJI 2003-2006

Kalendarz posiedzeń Komisji

- I. 11 marca 2003 r. - posiedzenie inauguracyjne - Przedstawienie dorobku WKUA I kadencji i przedstawienie zadań aktualnie realizowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego.
- II. 8 kwietnia 2003 r. – omówienie stanu zaawansowania prac nad projektem Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego (Opinie dotyczące Planu przedstawili Pan Wiesław Chmielewski i Pan Stanisław Gawlas).
- III. 30 kwietnia 2003 r. - omówienie wniosków z diagnozy stanu i uwarunkowań do Planu, omówienie koncepcji metody dalszych prac nad projektem Planu.
- IV. 18 czerwca 2003 r. - prezentacja "Studium Zagospodarowania Przestrzennego Dorzecza Wisły w granicach Województwa Śląskiego"; przyjęcie harmonogramu i sposobu organizacji procesu budowy Planu; rozstrzygnięcie konkursu Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Śląskiego 2003 (Prezentacji prac konkursowych dokonali Pan Zygmunt Konopka i Pan Tomasz Tczewski).
- V. 23 lipca 2003 r. - prezentacja „Założeń do Planu, koncepcji metody i organizacji prac nad Planem”; omówienie dalszych prac WKUA (Koreferat dotyczący koncepcji metody i organizacji prac nad planem przedstawił Pan Krzysztof Gasidło).
- VI. 27 sierpnia 2003 r. - prezentacja „Opracowania ekofizjograficznego do Planu...”, omówienie stanu zaawansowania prac nad Planem (Koreferat dotyczący zaawansowania prac nad Planem ze szczególnym uwzględnieniem koncepcji kierunków polityki przestrzennej oraz w zakresie wykonanego opracowania ekofizjograficznego przedstawił Pan Maciej Kaczkowski).
- VII. 11 września 2003 r. - prezentacja problemów wspólnych na pograniczu polsko – czeskim i polsko – słowackim w ramach prac nad Planem.
- VIII. 30 września 2003 r. - prezentacja projektu Planu i projektu „Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Planu...” (Koreferat dotyczący „Wstępnej wersji projektu Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego” przedstawił Pan Ryszard Jurkowski).
- IX. 29 października 2003 r. - prezentacja projektu Planu i Prognozy; dyskusja nt. lokalizacji Nowego Muzeum Śląskiego (Opinię nt. projektu Planu przedstawiła Pani Elżbieta Grzelak, opinię nt. projektu prognozy oddziaływania na środowisko projektu Planu przedstawił Pan Andrzej Adamczyk).
- X. 2 grudnia 2003 r. - prezentacja wyników konferencji przeglądowych ds. Planu, które odbyły się w listopadzie w ośrodkach subregionalnych; przedstawienie „Koncepcji przedłużenia DTŚ w kierunku wschodnim”- (prezentacja opracowania przez Pana Ireneusza Maszczyka – Prezesa DTŚ S.A.).
- XI. 17 grudnia 2003 r. - podsumowanie rocznych prac WKUA, referat Pana Bogdana Wyporka „Polityka przestrzenna województwa śląskiego a wizja miasta europejskiego XXI wieku”.

- XII.7 stycznia 2004 r. - problematyka systemu transportowo-komunikacyjnego województwa śląskiego w ramach prac nad Planem, (koreferat „Opinia do systemu transportowo-komunikacyjnego” przedstawił Pan Tadeusz Najdziej z DTŚ S.A.).
- XIII.27 stycznia 2004 r. – prezentacja materiałów graficznych do Planu - stan istniejący, koncepcje zagospodarowania przestrzennego województwa oraz narzędzia realizacji Planu (opinię przedstawił Pan Zygmunt Konopna).
- XIV.25 lutego 2004 r. – wydanie rekomendacji do poddania projektu Planu dalszej procedurze opiniowania i uzgadniania (opinię przedstawił Pan Zygmunt Konopna).
- XV.31 marca 2004 r. – prezentacja kolejnej wersji projektu Planu wraz z Prognozą, wydanie wstępnej pozytywnej opinii (Pan Maciej Kaczkowski przedstawił opinię dotyczącą marcowej wersji projektu Planu, Pan Wiesław Chmielewski przedstawił opinię na temat projektu Prognozy).
- XVI.26 maja 2004 r. – prezentacja wyników procedury opiniowania i uzgadniania Planu; wydanie przez WKUA końcowej - pozytywnej opinii do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego i rekomendacja Planu Zarządowi Województwa Śląskiego celem przyjęcia oraz Sejmikowi Województwa Śląskiego celem uchwalenia (Pan Ryszard Jurkowski przedstawił opinię dotyczącą projektu Planu, Pan Wiesław Chmielewski przedstawił opinię na temat Prognozy).
- XVII.7 czerwca 2004 r. – seminarium nt. obszarów metropolitalnych województwa śląskiego i planu zagospodarowania przestrzennego obszaru metropolitalnego
- XVIII.22 września 2004 r. – rozstrzygnięcie konkursu „Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Śląskiego 2004” (Omówienie realizacji zgłoszonych do konkursu przez Pana Zbigniewa J. Kamińskiego)
- XIX.8 grudnia 2004 r. - omówienie wizji rozwoju Nowego Muzeum Śląskiego, (koreferat nt. koncepcji Nowego Muzeum Śląskiego w oparciu o zarysowaną wizję jego rozwoju przedstawił Pan Tomasz Tczewski).
- XX.9 lutego 2005 r. – omówienie wytycznych programowych i przestrzennych Nowego Muzeum Śląskiego (Koreferat nt. sposobu formułowania wytycznych programowych i przestrzennych Nowego Muzeum Śląskiego przedstawił Pan Zygmunt Konopna).
- XXI.8 czerwca 2005 r. - rozstrzygnięcie konkursu „Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Śląskiego 2005” (Pan Tomasz Studniarek omówił realizacje zgłoszone do konkursu).
- XXII.26 kwietnia 2006 r. – dyskusja dotycząca koncepcji Programu Modernizacji Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie.
- XXIII.7 czerwca 2006 r. - rozstrzygnięcie konkursu „Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Śląskiego 2006”, przekazanie członkom WKUA, celem zaopiniowania, „Okresowej Oceny Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego” (Omówienie realizacji zgłoszonych do konkursu przez Pana Tomasza Studniarkę).
- XXIV.18 października 2006 r. – ostatnie posiedzenie w II kadencji – podsumowanie prac WKUA w latach 2003-2006 i omówienie aktualnych prac Zarządu Województwa w zakresie planowania przestrzennego.

Sprawozdanie z prac Komisji

Katowice, 18 października 2006 r.

Wojewódzka Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna II kadencji została powołana uchwałą nr 171/22/II/2003 Zarządu Województwa z dnia 25 lutego 2003r. jako organ doradczy w sprawach zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego, a w szczególności w sprawie opracowania Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego - Komisji powierzono opiniowanie poszczególnych etapów projektu Planu.

W 2003 roku, po wejściu w życie nowej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uchylono uchwałę powołującą i Zarządzeniem nr 84/2003 Marszałka Województwa Śląskiego z dnia 23 grudnia 2003r. powołano nową Komisję, w rozszerzonym składzie, na podstawie nowych przepisów. Zgodnie z zarządzeniem, Komisja II kadencji, składa się z jedenastu osób reprezentujących: Stowarzyszenie Architektów Polskich, Towarzystwo Urbanistów Polskich, Izbę Architektów, Izbę Urbanistów, środowisko akademickie, Wojewodę Śląskiego i cztery obszary polityki rozwoju województwa

W 2003 r. Komisja zebrała się na 11 spotkaniach.

Inauguracyjne posiedzenie odbyło się w marcu 2003 r. i przedstawiono na nim stan aktualnych prac Zarządu Województwa Śląskiego z zakresu planowania przestrzennego.

Na kolejnych posiedzeniach, w tym z udziałem Członków Zarządu Województwa i zaproszonych gości, prezentowany był stan zaawansowania prac nad Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego, w tym omawiana była koncepcja metody i organizacji prac nad Planem, harmonogram prac, a także opiniowane były kolejne wersje robocze projektu Planu, projektu Prognozy oddziaływania Planu na środowisko oraz projektu Opracowania Ekofizjograficznego do Planu.

Na czerwcowym posiedzeniu Komisja zapoznała się ze "Studium Zagospodarowania Przestrzennego Dorzecza Wisły w granicach Województwa Śląskiego", rekomendując je do przyjęcia przez Zarząd Województwa Śląskiego, a także dokonała rozstrzygnięcia Konkursu Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Śląskiego 2003. W październiku dyskutowany był temat lokalizacji Nowego Muzeum Śląskiego, a grudniowe posiedzenie poświęcone było wizji miasta europejskiego - referat „Polityka przestrzenna województwa śląskiego a wizja miasta europejskiego XXI wieku” wygłosił zaproszony gość - Pana Bogdan Wyporek.

W roku 2004 w pracach Komisji wciąż dominowały zagadnienia dotyczące sporządzania Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego, poświęcone mu było 5 posiedzeń.

Na posiedzeniu majowym Komisja wydała ostateczną opinię w sprawie Planu, rekomendując dokument do przyjęcia przez Zarząd i uchwalenia przez Sejmik Województwa Śląskiego.

Pozostałe 3 spotkania poświęcone były odpowiednio obszarom metropolitalnym, rozstrzygnięciu Konkursu NPPWS 2004 oraz koncepcji Nowego Muzeum Śląskiego.

W 2005 r. Komisja spotkała się 2 razy, dla omówienia tematu budowy Nowego Muzeum Śląskiego oraz dla rozstrzygnięcia kolejnej edycji Konkursu NPPWS 2005.

W roku 2006 odbyły się 3 posiedzenia Komisji - w sprawie Programu Modernizacji Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie oraz w sprawie Konkursu NPPWS 2006 i Okresowej Oceny Planu, a także ostatnie posiedzenie, podsumowujące prace Komisji II kadencji.

Ogólnie, w okresie od marca 2003 r. do września 2006 r. Komisja odbyła 24 posiedzenia, z których 15 poświęcone było pracom nad Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego. Poprzez udział w tworzeniu zapisów Planu Komisja współtworzyła zasady racjonalnego gospodarowania przestrzenią jako wspólnym dobrem publicznym regionu. Komisja zabierała także głos na temat podstawowych problemów gospodarki przestrzennej, w tym w kwestii obszarów metropolitalnych, koncepcji Nowego Muzeum Śląskiego, czy modernizacji Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Każdego roku Komisja rozstrzygała doroczny, organizowany przez Marszałka Województwa Śląskiego Konkurs Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Śląskiego, promujący wysokiej jakości przestrzenie publiczne i przyczyniający się do wzrostu konkurencyjności województwa.

Wyrażane za pośrednictwem Komisji oceny i rekomendacje pozwalały krystalizować poglądy na istotne kwestie dla przestrzennego rozwoju województwa i stanowiły ważny wkład w prace Zarządu Województwa Śląskiego.

Ryszard Jurkowski
Przewodniczący WKUA

PRACE NAD PLANEM ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego został zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym sporządzony przez Marszałka Województwa Śląskiego i uchwalony przez Sejmik Województwa Śląskiego na sesji w dniu 21 czerwca 2004 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. nr 68 z dnia 27 lipca 2004 r.)

Prace nad projektem planu rozpoczęte zostały jeszcze w 2001 r. Plan został opracowany przez samorządowe jednostki organizacyjne oraz powołane w tym celu Komitet Sterujący i Zespół Roboczy, a także przy szerokim udziale społeczeństwa i współpracy Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej.

Komisji zostało powierzone opiniowanie projektu Planu, co wynika z zapisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Wypełniając te zapisy, w okresie od marca 2003 r. do czerwca 2004 r. Komisja odbyła 15 posiedzeń poświęconych pracom nad Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego, na których opiniowała kolejne wersje projektu Planu. Na czerwcowym posiedzeniu Komisja wydała ostateczną pozytywną opinię w sprawie projektu Planu i rekomendowała Zarządowi i Sejmikowi uchwalenie tego dokumentu.

Katowice 26.05.2004r.

Opinia końcowa Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego

I. Informacje wstępne:

Powołana w lutym 2003 roku Uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego Wojewódzka Komisja Urbanistyczno – Architektoniczna od początku zapoznawana była na swych posiedzeniach z aktualnym stanem prac nad projektem Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego.

Członkowie w składzie: Jurkowski Ryszard – przewodniczący, Adamczyk Andrzej, Chmielewski Wiesław, Gasidło Krzysztof, Gawlas Stanisław, Grzelak Elżbieta, Kaczkowski Maciej, Konopka Zygmunt, Taczewski Tomasz, w indywidualnie sporządzanych koreferatach, ale także w dyskusjach na posiedzeniach Komisji wyrażali swoje stanowiska i opinie przedkładane zespołowi autorskiemu.

Projekt planu sporządzony był pod presją czasu, albowiem wymogiem jest uchwalenie go najdalej na początku lipca br.

2. Analiza formalna:

Projekt planu w swej części tekstowej zawiera wstęp pt. Województwo Śląskie XXI wieku, a także wprowadzenie i cztery rozdziały:

I – diagnozę stanu obejmującą:

- a) podstawowe elementy sieci osadniczej
- b) powiązania komunikacyjne i infrastrukturalne
- c) zasoby środowiska
- d) bezpieczeństwo publiczne
- e) obszary problemowe

II – ustalenia planu, a w nich:

- a) wizję przyszłości przestrzeni województwa
- b) podstawowe zasady polityki przestrzennej województwa
- c) cele i kierunki polityki przestrzennej województwa

III – sposoby realizacji planu, a w nich:

- a) zasady realizacji planu zagospodarowania przestrzennego
- b) narzędzia realizacji planu

IV – koncepcję monitoringu planu

oraz siedem aneksów dotyczących:

1. literatury i wykorzystania materiałów źródłowych
2. spis map, rysunków, tablic i fotografii
3. słownik podstawowych pojęć
4. powiązania planu ze strategią województwa
5. obszary metropolitarne
6. procesy sporządzania planu
7. wykaz uczestników prac nad planem

W części graficznej projektu planu przedstawiono na planszach tematycznych:

- istniejący stan zagospodarowania
- kierunki polityki przestrzennej
- zadania i inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

3. Opinia dotycząca merytorycznej zawartości planu:

3.1. Preambuła, od której zacząć należy zapoznanie się z planem optymistycznie zarysowuje przyszłość województwa, pomimo rozlicznych ekonomicznych i społecznych problemów. Określone zostały walory województwa dające potencjalnie duże możliwości rozwoju.

We wstępie określono rolę jaką winien pełnić Plan by zagwarantować długotrwały, zrównoważony rozwój, a także główne problemy, do których się on odnosi.

Autorzy informują, iż Plan zakłada takie podejście do zarządzania przestrzenią, aby móc pozyskiwać fundusze na realizację inwestycji dających szansę województwu śląskiemu w osiągnięciu:

- wysokiej pozycji w Europie Środkowej
- wizerunku regionu o zrównoważonym rozwoju
- estetycznej przestrzeni o wysokich walorach architektury i krajobrazu o indywidualnym wyrazie

Taką wizję przestrzeni w przyszłości można będzie osiągnąć przy realizacji sześciu celów wywodzących się z priorytetów "Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego w latach 2000 ÷ 2015.

Wstęp dobrze zdaniem opiniującego napisany wprowadza odbiorcę Planu w rozumienie istoty zamierzonego celu. Pozwala także określić profesjonalność zespołu sporządzającego Plan próbującego na wstępie dobrze „sprzedać” swoją pracę.

3.2. Wprowadzenie w wyczerpujący sposób określa scenariusz Planu. We wprowadzeniu są podane podstawy prawne Planu, a także cel, zakres, funkcje i formuła Planu. Słusznie załączona informacja z Rocznika Statystycznego: Województwo Śląskie w liczbach, staje się ciekawą, dającą dużo do myślenia, z której można wysnuć wiele wniosków przy sporządzaniu i odbiorze Planu.

Czytelne określenie celu opracowania Planu staje się dla osoby zapoznającej się z tym dokumentem pomocnym argumentem w jego zrozumieniu.

3.3. Diagnoza stanu – ta część Planu od samego początku prezentowana na posiedzeniach WKUA po uzupełnieniach i „wyczyszczeniu” stała się wartościowym dokumentem charakteryzującym Województwo Śląskie. Zarysowano w diagnozie silne i słabe strony tej krainy.

Z dużą ciekawością czyta się o położeniu Województwa w przestrzeni geograficznej i wynikających z tego powodu atutów, ale także o sieci osadniczej, źródłach degradacji przestrzeni i braku ładu, o powiązaniach komunikacyjnych i systemach transportowych (wszystkich typów za wyjątkiem bezpośrednio morskiego), o infrastrukturze technicznej, o środowisku kulturowym i ochrony dziedzictwa kulturowego, o turystyce i wypoczynku, uzdrowiskach, występujących zagrożeniach np. powodziach, katastrofach budowlanych, wreszcie o obszarach problemowych.

Lektura diagnozy stanu pozwala zebrać pełną informację o województwie śląskim, bezstronnie ukazując walory i obiektywnie wady, po to wszakże by je móc eliminować.

Wielkim plusem tego dokumentu jest zakończenie każdego problemowego rozdziału (za wyjątkiem rozdziału 5 DIAGNOZY) podsumowaniem, w którym zawarte są wnioski i konstruktywne wskazówki dla działań naprawczych.

Analiza diagnozy prezentującej cechy wynikające z położenia, ze sposobu zagospodarowania, z tradycji kulturowej i historii uświadamia rangę tej krainy, jej możliwości, ale i odpowiedzialność za nietrafione decyzje związane ze zmianą

w tak krótkim czasie ciężko przemysłowego charakteru na inny, dający mieszkającym tutaj ludziom szanse realizacji swoich aspiracji i dobre warunki życia.

3.4. Ustalenia Planu we wstępie charakteryzują obecny kształt przestrzeni będący rezultatem gospodarki opartej na górnictwie węgla i przemyśle hutniczym.

Inne od piętnastu lat społeczne i ekonomiczne warunki tworzą nowe wyzwania dla planowania przestrzennego w województwie śląskim.

Obserwacja przestrzeni Europy każe wyciągnąć wnioski i proponować przekształcenie przestrzeni województwa w takim jak to ma w Europie miejsce kierunku ku wzrostowi roli miejskich regionów i organizacji życia politycznego i gospodarczego przez metropolie.

W wizji Przyszłości Przestrzeni Województwa określono, słusznie wg opiniującego, priorytet polityki przestrzennej, którym winien być rozwój dużych miast i obszarów metropolitalnych jako biegunów wzrostu gospodarki, a realizowanie polityki przestrzennej wyrażonej w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego powinno doprowadzić do osiągnięcia przez nie wysokiej i trwałej pozycji regionu o dużych walorach przestrzennych i estetycznych architektury i krajobrazu przy harmonijnym rozwoju.

Tą, godną ludzi tu mieszkających wizję, autorzy zamierzają realizować w oparciu o koncepcję policentrycznej koncentracji osadnictwa, która sprzyja kształtowaniu śląskiego obszaru metropolitalnego.

Oczekuje się, że policentryczny pasmowo – węzłowy system przestrzenny województwa (węzły – ośrodki, pasma – korytarze, strefy – obszary) przyczyni się do szybkiego, harmonijnego rozwoju gospodarczego i przestrzennego.

Wizję przestrzennego systemu województwa przedstawiono w postaci:

- czterech obszarów metropolitalnych (jak w Strategii Rozwoju) z centrami w Aglomeracji Górnośląskiej, Częstochowskiej, Rybnickiej i Bielskiej.
- pasm rozwoju (korytarze transportowo – osiedleńcze)
- stref wielofunkcyjnych o charakterze np. rolniczo – leśnym, turystycznym, rekreacyjnym itp.

3.5. Przy tworzeniu Planu użyto zbioru zasad zawartych w polskim systemie prawnym planowania przestrzennego. Zasadzie zrównoważonego rozwoju podporządkowano cały system długodystansowych celów polityki przestrzennej, a jej rozwinięciem szczegółowym są:

- zasada kształtowania regionu jako zrównoważonego, policentrycznego systemu przestrzennego
- zasada kształtowania efektywnej sieci infrastruktury
- zasada ochrony innych wartości wysoko cenionych, ale mających podstawowe znaczenie dla racjonalnego gospodarowania przestrzenią takie jak np. ochrona dziedzictwa kulturowego, wymagania wysokich walorów architektonicznych i krajobrazowych.

3.6. Cele i kierunki polityki przestrzennej województwa kojarzą strategię społeczno – gospodarczą województwa śląskiego z planem zagospodarowania przestrzennego.

Przyjęto **jeden cel generalny:**

1. Kształtowanie harmonijnej struktury przestrzennej województwa śląskiego sprzyjającej wszechstronnemu rozwojowi województwa

i **sześć celów polityki przestrzennej:**

1. dynamizacja i restrukturyzacja przestrzeni województwa
2. wzmocnienie funkcji węzłów sieci osiedleńczej

3. ochrona zasobów środowiska, wzmocnienie systemów obszarów chronionych i wielofunkcyjny rozwój terenów otwartych
4. rozwój ponad lokalnych systemów infrastruktury
5. stymulowanie innowacji w regionalnym systemie zarządzania przestrzenią
6. rozwój współpracy międzyregionalnej w zakresie planowania przestrzennego

W przedstawionym do zaopiniowania Planie z każdego z sześciu Celów wyprowadzono Kierunki, a z nich z kolei bogaty zestaw Działań, które przekładać się będą na inwestycje w przestrzeni. Ten wykaz działań jest imponujący choć nie zamknięty by gminy wciąż mogły wносить swoje propozycje byle zgodne z wizją i celami określonymi w Planie. Lektura tych kilkunastu stron kierunków i działań z jednej strony określa wielkość zadań jakie są planowane, ale i możliwości rozwoju województwa.

Są tam takie działania, które już od dwudziestu lat są w planie (np. budowa Muzeum Śląskiego) aż nasuwają się pytania czy to muzeum winno powstać w wersji sprzed lat czy też nie może to być obiekt bardziej współczesny.

- 3.7.** W rozdziale III określono sposoby realizacji planu zwracając uwagę, że w procesie realizacji planu szczególne znaczenie będą miały zasady partnerstwa, zachowania ciągłości procesu planowania i wdrażania, integrowania i koncentracji środków na realizację planu.

Ważnym elementem tego rozdziału jest informacja o funduszach na realizację planu. W Planie określone zostały inwestycje celu publicznego, o których realizacji decyzję podjął Sejm RP, naczelne organy administracji państwowej lub organ uchwałodawczy Samorządu województwa.

Plan zawiera wykaz tych inwestycji.

Przydatne w realizacji Planu okażą się zapewne wnioski i rekomendacje z kapitalnym wnioskiem do polityki przestrzennej państwa o uznaniu Aglomeracji Górnośląskiej za metropolię o znaczeniu europejskim.

- 3.8.** Monitoring Planu omawiany już także na posiedzeniach WKUA uważa się za wartościowy postulat obserwacji realizacji ustaleń Planu.

- 3.9.** Aneksy w liczbie siedmiu są ważną uzupełniającą częścią Planu pozwalającą zwłaszcza osobom, które na co dzień nie stykają się z tą trudną problematyką lepiej poruszać się w zapisach Planu.

Zawarty w aneksach słownik pojęć, powiązania Planu ze Strategią, czy proces sporządzania Planu oraz wykaz uczestników prac nad Planem uważa się za istotne informacje ułatwiające odbiór Planu.

4. Wnioski końcowe:

Województwo Śląskie znajduje się w wyjątkowej sytuacji dziejowej. Jego pozycję i siłę tworzył przemysł ciężki, dziś wypierany przez nowoczesne technologie. W ciągu jednego zaledwie pokolenia trzeba przeobrazić pięcio-milionowy region w krainę o wysokich walorach życia i zamieszkiwania zamieniając to co dziś nieopłacalne i niepotrzebne na rzecz wartościową.

Diagnoza Planu dokładnie opisuje atuty naturalne i cywilizacyjne województwa, np.:

- mamy Beskidy i choć je kochamy to nie przynoszą nam takich dochodów jak Alpy Austriakom
- mamy cudowną Jurę Krakowso – Częstochowską, ale nie pozwoli się ona nam tak wzbogacić jak Włochom Toskania
- mamy wartościowe historyczne założenia urbanistyczne, ale ich kontemplowanie nie ściągnie tylu turystów z pieniędzmi co choćby do pobliskiego Krakowa
- mamy Stadion Śląski, ale nie mamy drużyny w Premier Liege.

Mamy tyle naturalnych walorów, ale są one ze „średniej półki”. Na najwyższej leżał węgiel – dziś atut prawie bez znaczenia, choć nie umiem tego zrozumieć myśląc o chyba jednak opłacalnej zamianie go na energię elektryczną.

Województwo ma jednak niepodważalny oprócz różnorodności walor przestrzenny. To moim zdaniem kapitalne położenie na szlakach Ukraina – Niemcy i południe Europy – Skandynawia, a drugi to bliskość miast tworzących Aglomerację Górnośląską dającą szansę zarządzania jako największym miastem (grupą miast) w Polsce.

I to są atuty dla inwestorów. Przykłady Nadrenii, Westwalii nie są tożsame choćby z powodu większych odległości między miastami.

Analizowany Plan tworzony w konsultacji społecznej, te i inne atuty wyraziście i twórczo wykorzystuje dla zagospodarowania województwa.

Wykreowanie w Strategii czterech obszarów metropolitarnych i przeniesienie ich funkcjonowania do Planu staje się jeszcze jednym kapitalnym walorem regionu.

Teraz trzeba tylko planowo ale odważnie i w zgodzie „mierzyć siły na zamiary” i inwestować porządkując, przebudowując, budując i wzbogacać region i ludzi, którzy tu mieszkają.

Powstały w tak krótkim czasie Plan o cechach elastycznych uważam za bardzo dobry. Stanie się on po uchwaleniu aktem do uzupełniania i porządkowania przestrzeni. Rekomendując go Zarządowi Województwa Śląskiego składam wyrazy uznania doktorowi hab. Zbigniewowi Kamińskiemu – Konsultantowi Planu i na Jego ręce wszystkim osobom, które przyczyniły się do powstania tego dzieła.

Ryszard Jurkowski
Przewodniczący WKUA

OKRESOWA OCENA PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlega okresowej ocenie, co najmniej raz w czasie kadencji sejmiku.

Wobec powyższego Zarząd Województwa Śląskiego sporządził Okresową Ocenę Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego - przy współpracy wydziałów merytorycznych, samorządowych jednostek organizacyjnych oraz członków Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej.

Informacja o wynikach okresowej oceny została przedstawiona na posiedzeniu Sejmiku Województwa Śląskiego w sierpniu 2006 r. zgodnie z uchwałą nr 1446/387/II/2006 Zarządu Województwa Śląskiego.

Udział Komisji w procesie sporządzania Okresowej Oceny Planu jest określony w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i mówi o konieczności zaopiniowania przez Komisję oceny realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, stanowiącej element Okresowej Oceny Planu.

Wypełniając ten ustawowy obowiązek na posiedzeniu w czerwcu 2006 r. Komisja zapoznała się z projektem dokumentu i wniosła swoje uwagi. Po ich uwzględnieniu Okresowa Ocena Planu uzyskała pozytywną opinię Komisji i została rekomendowana do przyjęcia przez Zarząd Województwa Śląskiego.

Zgodnie z ustaleniami przyjętymi na XXIII posiedzeniu Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno - Architektonicznej w dniu 7 czerwca br. członkowie WKUA zapoznali się z przekazaną im roboczą wersją „Okresowej Oceny Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego” i do dnia 19 czerwca br. przekazali swoje opinie na temat przedmiotowego opracowania do Wydziału Strategii i Planowania Przestrzennego. Wszelkie sugestie i uwagi wniesione przez członków WKUA zostały przeanalizowane i wykorzystane w opracowaniu ostatecznej wersji dokumentu.

Opinia
Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej
na temat opracowania pt.:
„Okresowa Ocena Planu Zagospodarowania Przestrzennego
Województwa Śląskiego”

Wojewódzka Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna stwierdza, że „Okresowa Ocena Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego” spełnia wymogi formalne i merytoryczne, w związku z czym pozytywnie opiniuje przedmiotowe opracowanie, szczególnie w zakresie Oceny realizacji zadań/inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym (zgodnie z art. 45 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Ryszard Jurkowski
Przewodniczący WKUA

BUDOWA NOWEGO MUZEUM ŚLĄSKIEGO

Temat budowy Nowego Gmachu Muzeum Śląskiego w Katowicach jako jednej z priorytetowych inwestycji województwa śląskiego i elementu budowy silnego i nowoczesnego regionu metropolitalnego był dwukrotnie przedmiotem posiedzeń Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej. Dyskutowano na nich nad koncepcją Muzeum i wytycznymi programowymi oraz przestrzennymi dla jego budowy.

Prace wstępne i przygotowawcze dla budowy nowego gmachu Muzeum Śląskiego zostały zainicjowane w Urzędzie Marszałkowskim w maju 2004 roku. W ich wyniku w grudniu 2004 roku Muzeum Śląskie pozyskało teren byłej Kopalni Węgla Kamiennego „Katowice”, a fakt ten otworzył drogę dla prac przedprojektowych i projektowych budowy Nowego Muzeum Śląskiego w nowej lokalizacji na terenach poprzemysłowych w centrum Katowic. Prace przedprojektowe i projektowe zostały zainicjowane publiczną dyskusją w listopadzie 2004 roku, ale zasadniczo przypadały na rok 2005 i były związane z przeprowadzeniem konkursu na wykonanie koncepcji funkcjonalnej i przestrzennej Nowego Muzeum Śląskiego. W wyniku konkursu został skryształizowany pogląd na temat Nowego Muzeum Śląskiego jako „kwartału muzeów”, złożonego z zespołu budynków i budowli tworzących samodzielne zadania i kolejne etapy inwestycyjne. Do marca 2006 roku opracowane zostały przy udziale Miasta Katowice wytyczne do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz opracowany został program rzeczowo-finansowy i harmonogram prac.

Równolegle z pozyskaniem terenu dla Nowego Muzeum Śląskiego i prowadzonymi pracami projektowymi, bezpośrednio na terenie i w obiektach byłej kopalni „Katowice” prowadzone są prace porządkowe i adaptacyjne.

PROGRAM MODERNIZACJI WOJEWÓDZKIEGO PARKU KULTURY I WYPOCZYNKU

Program Modernizacji Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku im. Gen. Jerzego Ziętki w Chorzowie został przyjęty przez Sejmik Województwa Śląskiego na sesji w dniu 12 czerwca 2006 roku.

Program został opracowany przez Zarząd Województwa Śląskiego w otwartym procesie planistycznym, w publicznej dyskusji, przy szerokim społecznym udziale wszystkich zainteresowanych środowisk i instytucji.

Głównym celem Programu jest doprowadzenie do trwałej odnowy Parku. Jest to program wieloletni, który w założeniu ma służyć koordynacji działań, ochronie interesu publicznego oraz promocji Parku, Aglomeracji Górnośląskiej i województwa śląskiego, a także ułatwiać pozyskiwanie niezbędnych środków i montaż finansowy dla wskazanych przedsięwzięć przyczyniających się do odnowy i rozwoju Parku.

W ramach społecznej dyskusji Program był także dyskutowany na posiedzeniu Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Archiitektonicznej. Członkowie WKUA wyrazili uznanie dla samorządu województwa za podjęcie działań w sprawie rozwoju WPKiW, jednocześnie podkreślając konieczność ustanowienia aktów prawnych regulujących sprawy zarządzania obszarami metropolitalnymi, gdyż wydaje się, że to miasta aglomeracji winny zajmować się sprawami parku. Komisja pozytywnie oceniła koncepcję Programu Modernizacji Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku im. Gen. Jerzego Ziętki w Chorzowie.

KONKURS NAJLEPSZA PRZESTRZEŃ PUBLICZNA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Zarząd Województwa Śląskiego już od 2000 roku organizuje coroczny konkurs pod patronatem Marszałka Województwa Śląskiego - „Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Śląskiego” promujący wysokiej jakości przestrzenie publiczne sprzyjające tworzeniu naszego otoczenia piękniejszym, a województwo śląskie bardziej konkurencyjnym. Co roku Wojewódzka Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna pełni rolę jury konkursowego.

W 2003 r. na czwartą edycję konkursu wpłynęło 14 prac, które zostały zaprezentowane na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego. W pierwszym etapie konkursu dokonano wstępnej oceny prac na podstawie głosowania internautów. Dnia 18 czerwca 2003r. na IV posiedzeniu Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej nastąpiło rozstrzygnięcie konkursu. Nagrodę Marszałka Województwa Śląskiego otrzymała realizacja pn.: CMENTARZ KOMUNALNY W CZĘSTOCHOWIE [fot. 1], a Wyróżnienie przyznano REWITALIZACJI CENTRUM MIKOŁOWA [fot. 2].

W 2004 r. do V już edycji konkursu zgłoszono 15 prac. Prace te zgodnie z formułą konkursu zostały umieszczone w Internecie, na stronie Urzędu Marszałkowskiego, gdzie wszyscy odwiedzający tę stronę mogli na nie głosować. Na posiedzeniu w dniu 22 września 2004 r. Wojewódzka Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna - jako jury konkursu pod przewodnictwem Marszałka Województwa Śląskiego, w wyniku dyskusji oraz przeprowadzonego głosowania wyłoniła zwycięzców konkursu, przyznając Nagrodę Marszałka ZESPOŁOWI SZKÓŁ WYŻSZYCH W RYBNIKU [fot. 3], a Wyróżnienie WALORYZACJI PARKU PLANTY W MIKOŁOWIE [fot. 4].

Na kolejną edycję konkursu w 2005 r. zgłoszono 13 prac. Także tym razem zostały one umieszczone w Internecie i poddane głosowaniu przez internautów. Rozstrzygnięcie tej edycji konkursu odbyło się w dniu 8 czerwca 2005 r. na posiedzeniu Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej. Nagrodę Marszałka Województwa Śląskiego jury przyznało realizacji ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W CIESZYNIE [fot. 5]. Wyróżnienie przyznano realizacji KOMPLEKS MUZEALNY W TYCHACH – MUZEUM PIWOWARSTWA – MUZEUM MIEJSKIE [fot. 6].

W 2005 roku po raz pierwszy, na podstawie głosowania w Internecie, przyznano Nagrodę Internautów. Zdobyła ją realizacja pn.: KOMPLEKS DYDAKTYCZNO SPORTOWO KULTURALNY W CENTRUM BORONOWA.

Dnia 7 czerwca 2006 r. odbyło się XXIII posiedzenie WKUA poświęcone rozstrzygnięciu konkursu Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Śląskiego 2006. Spośród 15 realizacji, które wpłynęły na konkurs, jury konkursu przyznało Nagrodę Marszałka pracy pn.: PRZEBUDOWA PLACU MIKOŁAJA KOPERNIKA W LUBLINCU [fot. 7]. Wyróżnienie otrzymała realizacja: SILESIA CITY CENTER – CENTRUM HANDLOWO-ROZRYWKOWE W KATOWICACH [fot. 8]

W tym samym dniu zostało zamknięte głosowanie internautów, którzy przez miesiąc mogli oddawać swoje głosy na zgłoszone do konkursu realizacje, które były prezentowane na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego. Najpopularniejszą wśród głosujących realizacją, która otrzymała Nagrodę Internautów została praca: MODERNIZACJA CENTRUM I DOMU SPORTU W RADLINIE.

1

2

3

4

5

6

7

8

NAJLEPSZA
PRZESTRZEŃ
PUBLICZNA

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Wydział Strategii i Zagospodarowania Przestrzennego

ul. Ligonía 46, 40-037 Katowice
tel. +48 32 207 83 84
e-mail: przestrzen@silesia.region.pl

www.silesia-region.pl